četrtek, 18. junij 2020

P9_TA(2020)0161

Ustanovitev posebnega odbora za tuje vmešavanje v demokratične procese v Evropski uniji, tudi dezinformacije, in določitev njegovih pristojnosti, številčne sestave in mandata

Sklep Evropskega parlamenta z dne 18. junija 2020 o ustanovitvi posebnega odbora za tuje vmešavanje v demokratične procese v Evropski uniji, tudi dezinformacije, in določitvi njegovih pristojnosti, številčne sestave in mandata (2020/2683(RSO))

(2021/C 362/41)

Evropski parlament,

— ob upoštevanju predloga konference predsednikov,

— ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji (PEU),

— ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU),

— ob upoštevanju Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, zlasti členov 7, 8, 11, 12, 39, 40, 47 in 52,

— ob upoštevanju Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, zlasti členov 8, 9, 10, 11, 13, 16 in 17 ter Protokola k tej konvenciji, zlasti člena 3,

— ob upoštevanju člena 207 Poslovnika,

A. ker bi moral posebni odbor, ustanovljen s tem sklepom, pripraviti enoten, celovit in dolgoročen pristop k obravnavi dokazov o tujem vmešavanju v demokratične institucije in procese EU in njenih držav članic ne le v času pred vsemi večjimi nacionalnimi in evropskimi volitvami, ampak tudi v stalni obliki v celotni Uniji, in sicer o najrazličnejših oblikah vmešavanja, tudi o dezinformacijskih kampanjah v tradicionalnih in družbenih medijih za vplivanje na javno mnenje, o kibernetskih napadih na kritično infrastrukturo, posredni in neposredni finančni podpori ter o ekonomskem pritisku na politične akterje in prevratniškem delovanju civilne družbe;

B. ker vsi sporočeni primeri tujega vmešavanja v demokratične procese in institucije tvorijo sistematičen vzorec, ki se ponavlja v zadnjih letih;

C. ker so poskusi državnih akterjev iz tretjih držav in nedržavnih akterjev, da bi z zlonamernim vmešavanjem posegali v delovanje demokracije v EU in njenih državah članicah ter izvajali pritisk na vrednote iz člena 2 PEU, del širšega trenda, ki ga je opaziti v demokracijah po vsem svetu;

D. ker se tuje vmešavanje izvaja skupaj z ekonomskim in vojaškim pritiskom v škodo evropske enotnosti;

1. sklene ustanoviti posebni odbor za tuje vmešavanje v demokratične procese v Evropski uniji, tudi dezinformacije, z naslednjimi pristojnostmi:

(a) pripraviti temeljito analizo preiskav o kršitvah ali neupoštevanju najpomembnejših volilnih predpisov, zlasti veljavnih določb o preglednosti pri financiranju kampanj, pa tudi o obtožbah o politični porabi prek različnih zakonitih in nezakonitih kanalov in slamnatih donatorjev iz virov tretjih držav;

(b) določiti morebitna področja, kjer bi bili potrebni zakonodajni in nezakonodajni ukrepi, s pomočjo katerih bi lahko platforme družbenih medijev označevale vsebine, ki se izmenjujejo prek botov, pregledovale algoritme, s čimer bi v največji možni meri povečali preglednost faktorjev za prikazovanje, dajanje prednosti, izmenjavo, zmanjševanje pomembnosti in odstranjevanje vsebine, ter zapirale račune oseb, z usklajenim neavtentičnim spletnim vedenjem ali ki izvajajo nezakonite dejavnosti, ki sistematično ogrožajo demokratične procese ali spodbujajo sovražni govor, pri čemer pa se ne sme ogroziti svobode izražanja;

(c) prispevati k sedanji razpravi, kako povečati odgovornost za preprečevanje tujega vmešavanja v demokratične procese v Evropski uniji, tudi dezinformacij, ne le s strani javnih organov, ampak tudi v sodelovanju s tehnološkimi podjetji in družbenimi mediji ter zasebnim sektorjem na splošno, da bi okrepili ozaveščenost o vlogi, dolžnosti in odgovornosti, ki jo imajo pri preprečevanju tujega vmešavanja, pri čemer pa se ne sme ogrožati svobode izražanja;

(d) oceniti nacionalne ukrepe, ki omogočajo stroge omejitve za vire političnega financiranja, saj tuji akterji najdejo zakonite in nezakonite načine, da zaobidejo nacionalno zakonodajo ter prikrito podpirajo svoje zaveznike z jemanjem posojil pri tujih bankah, dajanjem materialnih dragocenosti, z nakupi in poslovnimi pogodbami, prek slamnatih podjetij, neprofitnih organizacij, posameznikov slamnatih donatorjev, prek nastajajočih tehnologij, ki omogočajo anonimnost, s spletnim oglaševanjem, ekstremističnimi spletnimi mediji ter omogočanjem finančnih dejavnosti; določiti morebitna področja, kjer bodo potrebni ukrepi v zvezi s financiranjem političnih strank in političnih kampanj;

(e) predlagati usklajeno ukrepanje na ravni EU za obravnavanje hibridnih groženj in kibernetskih napadov na vojaške in nevojaške cilje, napadov z računalniškimi vdori in uhajanjem informacij, katerih tarča so zakonodajalci, javni uradniki, novinarji, politične stranke in kandidati, ter kibernetskega vohunjenja s ciljem kraje poslovne intelektualne lastnine ter kraje občutljivih podatkov o državljanih, saj na te grožnje ni mogoče odgovoriti zgolj z osamljenim delom nacionalnih organov ali zgolj s samoregulacijo zasebnega sektorja, ampak je potreben usklajen pristop na več ravneh in z več deležniki; oceniti varnostni vidik teh groženj, ki imajo lahko resne politične, ekonomske in socialne posledice za evropske državljane;

(f) preučiti odvisnost EU od tujih tehnologij v dobavnih verigah za kritično, tudi internetno, infrastrukturo, med drugim za strojno in programsko opremo, aplikacije in storitve; poleg tega je treba preučiti potrebne ukrepe, s katerimi bi povečali zmogljivosti za odzivanje na strateško komuniciranje sovražnih tretjih strani ter za izmenjavo informacij in najboljših praks na tem področju; podpira in spodbuja usklajevanje med državami članicami o izmenjavi informacij, znanja in dobre prakse, da bi se odzvali na grožnje in odpravili sedanje pomanjkljivosti;

(g) opredeliti, oceniti in predlagati načine, kako obravnavati kršitve varnosti v institucijah EU;

(h) se odzvati na informacijske kampanje in strateško komuniciranje sovražnih tretjih držav, tudi tako prek domačih evropskih akterjev in organizacij, ki škodujejo ciljem Evropske unije, njihov namen pa je vplivati na evropsko javno mnenje in s tem otežiti oblikovanje enotnega stališča EU, tudi o vprašanjih skupne zunanje in varnostne politike ter skupne varnostne in obrambne politike;

(i) se obrniti na vse ustrezne službe in institucije na ravni EU in držav članic, kot se mu zdi primerno in koristno za izvajanje mandata;

2. poudarja, da morajo pristojni stalni odbori pri svojem delu upoštevati priporočilo posebnega odbora;

3. sklene, da to ne vpliva na pristojnosti, osebje in razpoložljiva sredstva stalnih odborov Parlamenta, pristojnih za zadeve sprejetja, spremljanja in izvajanja zakonodaje Unije, ki se nanašajo na področje pristojnosti posebnega odbora, ali jih podvaja, s čimer ti ostanejo nespremenjeni;

4. sklene, da seje posebnega odbora potekajo brez navzočnosti javnosti, ko njegovo delo vključuje predstavitev dokazov zaupne narave, pričevanja, ki vsebujejo osebne podatke, ali izmenjavo mnenj z organi in telesi ali njihove predstavitve o zaupnih informacijah, vključno z znanstvenimi študijami ali deli študij, ki jim je v skladu s členom 63 Uredbe (ES) št. 1107/2009 Evropskega parlamenta in Sveta ([1]) zagotovljen status zaupnosti; prav tako sklene, da imajo priče in izvedenci pravico dajati izjave ali pričati brez navzočnosti javnosti;

5. sklene, da se seznam ljudi, povabljenih na javne seje, seznam udeležencev in zapisniki teh sej objavijo;

6. sklene, da se zaupni dokumenti, ki jih je prejel posebni odbor, obravnavajo po postopku iz člena 221 Poslovnika; poleg tega sklene, da se te informacije uporabijo izključno za pripravo končnega poročila posebnega odbora;

7. sklene, da ima posebni odbor 33 članov;

8. sklene, da mandat posebnega odbora traja 12 mesecev, mandatna doba pa se začne z datumom ustanovne seje;

9. sklene, da lahko posebni odbor Parlamentu predloži vmesno poročilo in da predloži končno poročilo, ki vsebuje ugotovitve o dejstvih in priporočila za ukrepe in pobude, ki jih je treba sprejeti, brez poseganja v pristojnosti stalnih odborov v skladu s Prilogo VI Poslovnika.

([1]) Uredba (ES) št. 1107/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o dajanju fitofarmacevtskih sredstev v promet in razveljavitvi direktiv Sveta 79/117/EGS in 91/414/EGS (UL L 309, 24.11.2009, str. 1).